

T.C.

Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

..... Anabilim Dalı

..... Bilim Dalı

Yüksek Lisans

TEZ VE SEMİNER YAZIM YÖNERGESİ

Arş. Gör. İlyas ALTUNER

Iğdır 2016

T.C.
İğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
..... Anabilim Dalı
..... Bilim Dalı

Yüksek Lisans

TEZ VE SEMİNER YAZIM YÖNERGESİ

Hazırlayan
Arş. Gör. İlyas ALTUNER

Danışman
Prof. Dr. Şadi EREN

İğdır 2016

TAAHHÜTNAME

(Bilimsel Etiğe Uygunluk Metni)

Sosyal Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne

Iğdır Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum “.....” adlı çalışmanın kendi çalışma ve gayretim sonucunda meydana geldiğini, alıntılara kaynak gösterdiğimi ve yürürlükteki tez yazım kılavuzuna uygun olarak hazırladığımı taahhüt eder, bu çalışmamın kağıt ve elektronik kopyalarının Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirtilen koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım. Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri doğrultusunda gereğinin yapılmasını arz ederim.

- ☐ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezimin tamamının veya uygun görülen kısımlarının erişime açılması tamamen Sosyal Bilimler Enstitüsünün takdirindedir.
- ☐ Tezim sadece Iğdır Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ☐ Tezimin ... yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

26/12/2016

İlyas ALTUNER

KABUL VE ONAY

..... tarafından hazırlanan adlı
çalışma, .../... /.... tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda jürimiz tarafından
..... Anabilim Dalı, Bilim Dalında **YÜKSEK LİSANS**
TEZİ olarak oybirliği/oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

(İmza)

Prof. Dr. Şadi EREN

Başkan

(İmza)

Yrd. Doç. Dr. Osman BAYRAKTUTAN

Üye

(İmza)

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Emin YURT

Üye

ÖZET

Yüksek lisans veya doktora tezlerinde özet, tezin bölümleri ve içeriği hakkında kısaca bilgi verilen bölümdür. Bir sayfayı aşmayacak ve 300-350 kelimeyi geçmeyecek uzunlukta yazılır. Özeti altına “**Anahtar Kelimeler**” koyu renkte, tezde işlenilen ana konuları belirten 3-5 anahtar kelime ise normal renkle yazılır.

_____.

_____.

Anahtar Kelimeler

XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX.

ABSTRACT

Türkçe özetin İngilizce (Abstract), Almanca (Zusammenfassung), Fransızca (Resume) gibi batı dillerinden birine çevirisini kapsayan metindir.

Yüksek lisans ve doktora tezlerinde abstract, tezin bölümleri ve içeriği hakkında İngilizce/Almanca/Fransızca gibi dillerde kısaca bilgi verildiği bölümdür. Bir sayfayı aşmayacak ve 300-350 kelimeyi geçmeyecek uzunlukta yazılır. Özetin altına “**Key Words**” koyu renkte, tezde işlenen ana konuları belirten 3-5 anahtar kelime ise normal renkle yazılır.

[illegible]

Key Words

XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX.

ÖNSÖZ

Önsöz, tez hakkında **(Ne, Niçin, Nasıl?)** sorularına cevap veren ve ulaşılan sonucu gösteren kısa bir tanıtımdır. Burada, gereksiz ayrıntıları vermekten kaçınılmalı; sadece tez konusunun özünü oluşturan araştırma problemi **(Ne?)**, bu problemin hangi amaçla seçildiği **(Niçin?)** ve izlenilen yöntem ya da yöntemler **(Nasıl?)**, bulgular ve sonuçlara yer verilerek çalışmaya katkısı olanlara teşekkür edilir. Önsöz, iki sayfayı geçmeyecek şekilde yazılır. Önsöz metninin sonunda tezi yazan kişinin adı ve soyadı, yer ve tarih sağa dayalı olarak yazılır. - - - - -

- - - - -
- - - - -
- - - - -
- - - - -
- - - - -

- - - - -
- - - - -
- - - - -
- - - - -
- - - - -
- - - - -
- - - - -

- - - - -
- - - - -
- - - - -
- - - - -
- - - - -
- - - - -
- - - - -

İlyas ALTUNER

Iğdır 2016

İÇİNDEKİLER

Sh No:

TAAHHÜTNAME	
KABUL VE ONAY	
ÖZET	IV
ABSTRACT.....	V
ÖNSÖZ	VI
İÇİNDEKİLER	VII
KISALTMALAR	IX
1. BÖLÜM	1
1.1. Amaç.....	1
1.2. Tez Yönetimiyle İlgili Temel İlkeler	1
1.3. Araştırma ve Yöntem.....	2
1.3.1. Tezin Başlığı.....	2
1.3.2. Tezin Konusu (Araştırma Problemi)	2
1.3.3. Tezin Amacı ve Alt Amaçlar.....	3
1.3.4. Hipotezler	3
1.3.5. Varsayımlar	3
1.3.6. Tezin Önemi	4
1.3.7. Kapsam ve Sınırlamalar	4
1.3.8. Tezin Yöntemi	4
1.3.9. Veri Toplama Tekniği	4
1.3.10. Kavramsal Çerçeve.....	5
2. BÖLÜM	7
2.1. Tezin Biçimsel Özellikleri	7
2.1.1. Kâğıt Cinsi.....	7
2.1.2. Sayfa Düzeni	7
2.1.2.1. Numaralama.....	7
2.1.2.2. Satır Aralıkları ve Sayfa Düzeni.....	7
2.1.2.3. Yazı Biçimleri ve Punto.....	8
2.1.2.4. Çoğaltma.....	8
2.1.2.5. Ciltleme.....	9
2.2. Tezin Kısımları	10
2.2.1. Dış Kapak ve İç Kapak.....	11
2.2.2. Taahhütname ve Tez Onay Sayfaları	12
2.2.3. Özet ve Abstract Sayfası	12
2.2.4. Önsöz	12
2.2.5. İçindekiler.....	12
2.2.6. Tablo, Şekil, Resim, Fotoğraf, Grafik, Sembol Listeleri.....	13

2.2.7. Kısaltmalar Listesi.....	13
2.2.8. Tezin Metin Kısım.....	14
2.2.8.1. Metin Kısımının Numaralanması.....	14
2.2.8.2. Atıflar (Referans, Gönderme).....	15
2.3. Dipnotlar	16
2.3.1. Dipnotun Metindeki Yeri ve Numaralandırılması.....	16
2.3.2. Referans Dipnotları ile İlgili Kurallar	16
2.4. Kaynakça.....	19
2.5. Ekler.....	19
Örnek 1-A: İçindekiler Sayfası.....	20
Örnek 1-B: İçindekiler Sayfası	21
Örnek 2: Atıf (Dipnot) Biçimleri.....	22
2.5.1. Kaynaklardan Dipnot Verme Örnekleri	22
a. Tek yazarlı kitaplar	22
b. Tek yazarlı (Klasik İslâmî Kaynaklar)	22
c. İki veya çok yazarlı	23
d. Çeviri, edisyon (tahkik), derleme veya hazırlama	23
e. Kitap bölümü, önsöz, giriş veya sunuş	23
f. Ansiklopedi maddesi	23
2.5.2. Süreli Yayınlardan Dipnot Verme	23
a. Basılı makale.....	23
b. Elektronik makale	23
c. Popüler dergi veya gazete makalesi	24
2.5.3. Diğer Formlardan Dipnot Verme	24
a. Kitap tanıtımı	24
b. Tezler	24
c. Konferans, sempozyum veya çalıştay sunusu.....	24
d. İnternet sayfası.....	24
Örnek 3: Kaynakça Sayfası	25
Örnek 4: Sayfa Düzeni	27

KISALTMALAR

age.	Adı geçen eser
bkz.	Bakınız
c.	Cilt
d.	Doğum, doğumu
DİA	Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi
Ens.	Enstitü
h.	Hicri
haz.	Hazırlayan
Hz.	Hazreti
Ktp.	Kütüphane, kütüphanesi
m.	Miladi
md.	Madde
nr.	Numara
nşr.	Neşreden (Tahkik eden)
ö.	Ölümü, ölüm tarihi
s.	Sayfa
s.a.v.	Sallallâhü Aleyhi ve Sellem
SBE	Sosyal Bilimler Enstitüsü
sy.	Sayı
Tahk.	Tahkik
TDVY	Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları
trc.	Tercüme, tercüme eden
tsz.	Tarihsiz
vb.	Ve benzeri
vs.	Vesaire
y.	Yıl
Y.L.	Yüksek Lisans

1. BÖLÜM

1.1. Amaç

Madde 1: Yönergenin amacı, Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı tüm anabilim ve bilim dallarıyla diğer birimler tarafından yaptırılacak yüksek lisans ve doktora tezleri ile araştırma raporları ve seminer çalışmalarının yazımında standartlaşmayı sağlayacak ilke ve kuralları belirlemektir. Yönerge metninde tezler için geçerli sayılan şekil esaslarının tamamı diğer seminer çalışmaları ve araştırma raporları için de yürürlükte dir.

1.2. Tez Yönetimiyle İlgili Temel İlkeler

Bilimsel bir çalışmayı belirleyen en temel özellik, belirli bir yöntem kullanılarak yapılmış olmasıdır. Yöntemi, amacı ve kaynağı olmayan bir bilimsel çalışma düşünülemez. Bilimsel yöntem, öncelikle bilginin nasıl elde edileceğinin, elde edilen bilginin nasıl kullanılacağına ve doğruluğunun nasıl test edileceğinin belirlendiği bir yöntemdir. Dolayısıyla, bu yönerge kapsamında üretilecek olan tüm tez ve seminerler, bilimsel yöneme dayalı ve akademik düşünme biçimine uygun olarak doğru bilgiye erişmeyi amaçlamalıdır. Çalışmada bilimsel bir yöntemin izlenmesinin yanı sıra, üslup birliği de sağlanmalıdır.

a. Tez çalışmasına başlanırken, öncelikle tez konusunun bilimsel araştırma yönteminin gereklerine uygun olarak belirlenmesi gerekir. Tez konusunun seçiminde; çözümlenebilirlik, önemlilik, yenilik, etiğe uygun olarak araştırılabilirlik, zaman ve olanaklara uygunluk, araştırmacının alan ve ilgi yeterliği gibi temel ölçütler dikkate alınmak zorundadır. Araştırmacının yaptığı çalışma bilimsel etiğe ters düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın kendisi tarafından yazılmalıdır. Kaynakçayı oluşturan tüm bilgi ve belgelerin ilgili yerlerde akademik atıf kurallarına uygun alıntı biçimiyle gösterilmesi gerekmektedir. Bu durum, bilimsel etik bakımından bir zorunluluktur.

b. Tez içinde diğer kaynaklardan yapılan alıntılar ve aktarımlar birbirini takip eder şekilde, amaca uygun olarak kullanılmalı ve tüm kaynaklar, bilimsel atıf kurallarına

göre alıntılanmalıdır. Yapılan alıntılar ve aktarımlar, tez yazarının yorum, açıklama ve eleştirileri ile bütünleştirilerek üslup birliği sağlanmalıdır.

c. Ayrıca tezlerde kullanılan terimlerde birlik sağlanmalıdır. (Örneğin, tez metninde “kanun/yasa”, “tabiat/doğa”, “teori/kuram” gibi aynı anlama gelen terimlerin hangisi tercih edilecekse, tez boyunca o terim kullanılmalıdır. Başka kaynaklardan aynen yapılan aktarmalar, bu kuralın dışındadır.)

d. Tezlerde bir veya birden fazla kaynaktan yapılan aktarma veya alıntılar, birbiri ardı sıra bir sayfa veya daha fazla yer tutacak şekilde verilmemelidir. Bunun yerine, ya alıntı/aktarmalar arasında, tezi hazırlayanın eleştiri, yorum veya açıklamaları da yer almalı veya bu tür uzun aktarmalar, tezin “**Ekler**” kısmında gösterilmelidir.

1.3. Araştırma ve Yöntem

1.3.1. Tezin Başlığı

Tez çalışmasına başlanırken, tezin konusunu açıkça belirten bir başlık konulması gerekir. Tezin içeriğini yansıtmayan, uzun, anlaşılması güç ve genel başlıklardan kaçınılmalıdır. Tez başlığı içeriğe ayna tutmalıdır.

1.3.2. Tezin Konusu (Araştırma Problemi)

Bir tez çalışmasının ilk adımı, tezin konusunun, yani araştırmaya yönelten ana problemin belirlenmesidir. Konunun açık seçik belirlenmesi, sonraki aşamada hem literatür taramasını kolaylaştıracak, hem de sapmaları engelleyecektir. Tez konusunda özgünlük, bilimsel bir gerekliliktir. Daha önce aynı konuda yapılmış bir çalışmanın yinelenmesi, özgünlüğü gölgeler. Bundan sakınmak için, konu seçimi sürecinde daha önce yapılmış olan tez ve araştırmalar üzerinde mutlaka ön inceleme yapılmalıdır. Herhangi bir ön çalışma olmadan sağlıklı konu seçimi yapılamaz.

Tez konusu, konuyla ilgili literatürden de yararlanılarak genel konu alanından hareketle, inceleme yapılacak olan özel konu (problem) alanına doğru bilimsel bir açılımla ortaya konulmalıdır. Başka bir deyişle, araştırma problemi; bütünleştirme, sınırlandırma ve tanımlama olmak üzere birbiriyle eklemlenen aşamalı bir tanımsal çerçeveye oturtulmalıdır. Araştırma konusu, açık, anlaşılır ve tek bir cümle ile ifade

edilebilmelidir. Örneğin, “Bu çalışmada, 2001 Krizinin Türkiye ekonomisi üzerindeki etkileri incelenmektedir” gibi.

1.3.3. Tezin Amacı ve Alt Amaçlar

Bu kısımda, tezin temel amacı yapılacak çalışmaya ve işlenecek yöntemle ışı tutacak biçimde ifade edilmelidir. Ayrıca, tezin varsa ikincil (alt) amaçları da ayrı ayrı açıklanmalıdır. Tezlerde amaç konuyu her yönüyle kuşatıcı olmalıdır. Özelliğine göre, amaç ve alt amaçlar soru cümleleriyle de ifade edilebilir.

1.3.4. Hipotezler

Hipotez (önerme, denence), belli değişkenler arasındaki ilişkiyi test etmek üzere geliştirilen ifadedir. Hipotez, olaylar arasında ilişki kurma ya da olayları bir nedene bağlamak üzere geliştirilir. Hipotez ile değişkenler arasındaki nedensellik ilişkisi dile getirilir. *Örnek:* “Verilen ödül türüne göre, çalışanların verimlilikleri arasında fark vardır.” Bir anlamda hipotez, araştırmanın gerekçesidir. Bu yönüyle de hipotez, araştırmanın her evresine yön veren bir tür kılavuzdur.

Nitekim özellikle görgül (uygulamalı alan) araştırmalarda tüm araştırma, hipotezler bağlamında kurgulanır. Bununla birlikte, amaç ve alt amaçların sorularla açık biçimde ortaya konulduğu görgül araştırmalar için hipotez kurmak bir zorunluluk değildir.

1.3.5. Varsayımlar

Varsayım, araştırma açısından ayrıca kanıtlanmasına gerek görülmeden “doğru” kabul edilen yargıdır. Eş deyişle, varsayım, gözlem veya deneyle kanıtlanmamış, ancak kanıtlanabileceği umulan düşünce ya da kabuldür. *Örnek:* “Küreselleşme, bölgeler arası ekonomik eşitsizliği artırır.” Herhangi bir şeyin varsayım olarak alınabilmesi; onun doğruluğundan büyük ölçüde emin olunması, doğru olmaması halinde araştırma sonucunun bu durumdan ciddi biçimde etkilenmesi koşulu gerekir. Varsayımlar; araştırma konusuna, değerlere, kuramlara, yöntem ve sürece yönelik olabilir. Gerçek durumun kolayca saptanabileceği durumlar için varsayım kullanılmaz.

1.3.6. Tezin Önemi

Araştırmacının bu çalışmaya verdiği önemin sergilendiği alt bölümdür. Nitekim tezin önemi “araştırmacı açısından” tezin taşıdığı değerin ortaya konulmasıdır. Bu başlık altında konunun neden seçildiği açık biçimde ortaya konulmalıdır. Önem, araştırma sonucunun hangi amaca ya da hangi sorunun çözümüne katkı sağlayacağını doyurucu biçimde dile getirilmesini gerektirir.

1.3.7. Kapsam ve Sınırlamalar

Tezin kapsamında, araştırılacak konunun neleri kapsadığı; konu, yer ve zaman gibi öğeleri içerecek biçimde belirtilir. Araştırma uygulamalı ise, evren ve örneklem hakkında genel bilgi verilir. Tez konusu ile ilgili olmasına karşın, tezin kapsamında yer almayacak konuların neler olduğu özellikle belirtilmeli, bunlara neden yer verilmediği gerekçelendirilmelidir. Tezin kapsam ve sınırlamaları ile tezin amaç ve alt amaçları arasında ilişki vardır. Bu ilişki, tezdeki bütünlük açısından önemlidir. Kapsam ve sınırlamalar verilirken, bilgi tekrarından kaçınılmalıdır.

1.3.8. Tezin Yöntemi

Tezin yöntemi, tezin hangi bilimsel yöntem ve teknikler kullanılarak yazılacağına ilişkin ayrıntılı açıklamaları içerir. Tezin yöntemi ile ulaşılabilecek sonucun, bilimsel olarak geçerli olmasını sağlayacak araçların kullanılmasını ifade eder. Ayrıntılı yöntem bilgileri olmadan, okuyucunun bulguları değerlendirme olanağı yoktur.

Yöntem başlığında verilen bilgiler, tezin içeriğine -kuramsal veya görgül olmasına- göre değişebilmektedir. Görgül araştırmalarda; araştırma modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasını içeren bilgiler ayrıntılı biçimde verilmelidir.

1.3.9. Veri Toplama Tekniği

Bu kısımda, tezdeki varsayımları sınamak için hangi veri toplama tekniklerinden yararlanılacağı açıklanmalıdır. Görgül araştırma özelliği taşıyan tezlerde; gözlem, görüşme, anket, örnek olay incelemesi gibi farklı tekniklerden hangisinin neden seçildiği açıklanmalıdır. *Örneğin*, “verilerin toplanmasında, mülakat tekniği

kullanılmıştır” gibi. Görgül araştırma raporunda, toplanan verilere uygulanan istatistiksel çözümleme teknikleri hakkında da doyurucu bilgi verilmelidir.

1.3.10. Kavramsal Çerçeve

Tez konusu, bilimsel anlamda kuramsal bir temele dayanmalıdır. Tez konusuna dayanak olan yaklaşım, kuram veya model kavramsal çerçeve bağlamında ortaya konulabilmelidir. Dolayısıyla, tez ancak kuramsal boyutlandırma anlamında bir değer taşır. Buna göre, tez var olan bilgi üzerine konumlanmak zorundadır ki, bilimdeki birikimlilik amacına hizmet edebilsin.

Kavramsal çerçeve, kuramsal ve pratik bilginin araştırma konusuyla ilişkisi ölçüsünde ortaya konulduğu, birbiriyle ilişkilendirildiği bir bölüm özelliğindedir. Kavramsal çerçevede araştırmacının aynı zamanda düşünsel yaratıcılığını sergilemesi beklenir. Bu kapsamda, araştırmanın dayandığı kuramsal bilginin araştırmacı tarafından açıklanması ve tartışılıp yorumlanması gereklidir.

2. BÖLÜM

2.1. Tezin Biçimsel Özellikleri

2.1.1. Kâğıt Cinsi

Madde 2: Tez, normal olarak A4 boyutunda birinci hamur kâğıdın tek yüzüne yazılır. Ancak, tezde çeşitli tablo, grafik, şekil vb. için, gerekirse ciltlemede uygun surette katlanacak şekilde A4 boyutundan farklı kâğıt kullanılabilir.

2.1.2. Sayfa Düzeni

2.1.2.1. Numaralama

Madde 3: Madde 8’de belirtilen ayrıma uygun olarak, tezin ön kısmının sayfaları küçük veya büyük Romen rakamlarıyla (i, ii, iii, iv / I, II, III, IV gibi), tezin metin kısmı ise, girişten başlayarak **Ekler** kısmının sonuna kadar Arap rakamlarıyla (1, 2, 3, 4 gibi) numaralandırılır.

a. Numaralama, tezin ön kısmının bir parçası olan iç kapaktan başlatılır. Ancak, hem iç kapak, hem de tez onay sayfasında numara belirtilmez. Numaraların gösterildiği ilk sayfa, **Özet** sayfasıdır. Bu sayfanın numarası, Romen rakamıyla (IV)’dür.

b. Tezde kullanılan tablo, şekil, grafik, resim, plan, harita vb.’nin numaralanmasında, I, II, III veya 1, 2, 3 gibi Romen veya Arap rakamları kullanılır.

c. Numaralar, birbirini izleyecek biçimde, sayfaların sağ alt kenarına konulmalıdır.

2.1.2.2. Satır Aralıkları ve Sayfa Düzeni

Madde 4: Her sayfada, sayfa numarasıyla metin arasındaki boşluk 1,25 nk aralıklı olmalıdır.

a. Tezin ciltlenmesinde kolaylık sağlamak amacıyla, her sayfanın **sol** kenarında 4 cm, **üst** ve **alt** kenarında 3 cm, **sağ** kenarında ise 2 cm boşluk bırakılmalıdır.

b. Tez metninde satırlar “iki yana yasla” biçiminde yazılmalı ve 1,25 aralıklı

olmalıdır. Ancak, tablo, şekil, grafik vb.’nin listeleri veya metindeki uzun aktarmalar (quotation) ile dipnotlarda, satırlar tek aralıklı yazılmalıdır.

c. Paragraf başı girintileri **1 cm** olarak ayarlanmalı, kesinlikle el ile boşluk eklenmemelidir. Bu boşluk, metnin tamamında aynı kalmalıdır. (Bkz. Örnek 4)

2.1.2.3. Yazı Biçimleri ve Punto

Madde 5: Tezde, konunun mahiyeti gereği, aktarma yapmak veya başka dilden ödünç alınmış kavramı yazmak amacıyla Türk alfabesi dışındaki alfabelerin kullanılabilmesi saklı kalmak kaydıyla, Times New Roman karakterleri kullanılmalıdır.

a. Yazılarda tez metni için 12 punto, dipnotlar için 10 punto, tezin **ana bölümlerinin başlıkları (1. BÖLÜM, 2. BÖLÜM** gibi) için 14 punto, altbölümlerinin başlıkları için 12 punto kullanılmalıdır. Bu punto düzeni, tezin bütününde standart bir biçimde uygulanmalıdır.

b. Tez metninde yabancı dilden ödünç alınmış sözcükler ve özel olarak vurgu yapılmak istenen ifadelerle referans dipnotlarındaki kitap ve dergi isimleri ile bunların yerini tutan kısaltmalar, *italik* olarak yazılır. Bu durum, tezin bütününde aynı tutarlılıkla uygulanır.

c. Tezlerin başlıkları ve özet (abstract) sayfaları, **Tez Veri Tabanının** taranabilir alanlarına yüklenecektir. Bu nedenle bu gibi metin alanları, italik yazı tipi, tablo, şekil, grafik, kimyasal veya matematiksel formüller, semboller, alt veya üst simge veya karakterler içermemelidir.

2.1.2.4. Çoğaltma

Madde 6: Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’ne teslim edilen tezlerin hiç bir kopyasında silinti, kazıntı vb. olmamalı, aynı zamanda el yazısıyla veya başka biçimde düzeltme, ekleme, çıkarma yapılmamalıdır.

a. Her tez için “Tezlerin Çoğaltılması ve Yayını İçin İzin Belgesi” doldurulmalıdır.

b. Her tez için, tez yazarı tarafından “Tez Veri Giriş Formu” doldurulacaktır.

Form <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden temin edilebilir.

c. Ayrıca tezin basımı esnasında, **tezin sırt kısmına** metin yönü aşağıdan yukarıya olacak şekilde (Sırasıyla; tezin adı, yazarın adı-soyadı, yer ve yıl bilgileri) de yazdırılmalıdır.

2.1.2.5. Ciltleme

Madde 7: Tez savunmasından önce, tezin kopyaları, jüri üyelerine **spiral cilt** yapılarak dağıtılır.

Sonraki sürecin aşamaları ise şöyledir:

1. Tez savunma sınavında jüri tarafından kabul edilip onaylanan tezlerin üç (3) adet kopyası, arşiv ve kütüphanelerde uzun süre iyi korunabilmeleri için sağlam bir şekilde ciltlenerek Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne teslim edilir.

2. Tezin tam metni, Enstitü tarafından onaylanan kopyası ile aynı olmak üzere, tek bir PDF dosyası olarak hazırlanır. YÖK bünyesinde bulunan “Ulusal Tez Merkezinde” arşivlenmek üzere tezlerin tamamı, PDF ve WORD formatında, ÜÇ ADET CD'ye aktarılarak Enstitüye teslim edilir.

3. Enstitüye teslim edilen onaylı nüsha üzerinde hiçbir değişiklik yapılmayacağından tez, bilgisayar ekranında görüntülendiğinde veya yazıcı çıktısı alındığında, asıl nüshası ile aynı olması ile ilgili her türlü sorumluluk yazara aittir.

4. Enstitüye teslim edilen tezle ilgili dosyalar sıkıştırılmamış ve şifresiz olmalıdır; dosyalar isimlendirilirken Türkçe karakter kullanılmamalıdır, çünkü bu durum farklı bilgisayarlarda sorun çıkartabilmektedir.

5. Tezlerin cilt kapağında tez adı, danışman ve hazırlayan kişinin adı ve soyadı (danışmanın ünvanı da yazılmalıdır) ve tezin hazırlandığı yıl enstitümüz tarafından hazırlatılan tez kapak formunda, belirlenen yere yazılacaktır. Ciltlenen tezlerin **sırt kısmına** ise metin yönü aşağıdan yukarıya olacak şekilde (Sırasıyla; tezin adı, yazarın adı-soyadı, yer ve yıl bilgileri) de yazdırılmalıdır.

6. Tezler dışında kalan seminer çalışmaları ve araştırma raporları, hacmine bağlı olarak sadece spiral cilt yapılarak teslim edilebilir.

7. Veri tabanı için hazırlanan dosyalara isim verirken yazar adı ve soyadının sonuna hangi bilgiyi içerdiği belirtilmeli, sözcükler arasında boşluk bırakmak yerine alt çizgi eklenmelidir. Dosya adlarında kesinlikle Türkçe karakter kullanılmamalıdır.

Örnek:

ad_soyad_tez.pdf

ad_soyad_ozet_tr.pdf

ad_soyad_ozet_en.pdf

8. Metin formatındaki tez ekleri, tam metnin bulunduğu PDF dosyası içinde yer almalıdır. Bunlar tez metninde olduğu gibi, PDF formatına dönüştürülmelidir.

9. Karma tezler: Tez, yalnızca metin dosyasından oluşmuyorsa, resim, harita, bilgisayar programları, görüntü veya ses kayıtları da kullanılmış ise bu durum Tez Veri Giriş Formunda ve özette dosya adları da verilerek belirtilmelidir.

Resim, görüntü ve ses kayıtları için tercih edilen formatlar aşağıdaki gibi olmalıdır:

Resim Formatları:

- GIF (.gif)
- JPEG (.jpeg)

Görüntü Formatları:

- MPEG (.mpg)
- Quick Time - Apple (.mov)
- Audio Video Interleaved - Microsoft (.avi)

Ses Formatları:

- WAV (.wav)
- MP3 (.mp3)

2.2. Tezin Kısımları

Madde 8: Tezler, “Ön Kısım” ve “Metin Kısımı” olmak üzere iki kısımdan oluşur. Tezin kısımları, aşağıdaki sıraya uygun olarak düzenlenmelidir:

a. Ön Kısım

- Dış kapak (Sayfa numarası olmayacak),
- İç kapak (Sayfa numarası olmayacak),
- Taahhütname (Sayfa numarası olmayacak),
- Tez kabul ve onay sayfası (Sayfa numarası olmayacak),
- Türkçe özet,
- Abstract (İngilizce özet),
- Önsöz,
- İçindekiler,
- Tablo, şekil, resim, fotoğraf, grafik, sembol ve benzeri unsurların listeleri,
- Kısaltmalar.

b. Metin Kısım

- Giriş,
- Tezin bölümleri,
- Sonuç,
- Kaynakça,
- Ekler.

2.2.1. Dış Kapak ve İç Kapak

Madde 9: Dış ve iç kapaklar, teze ilgili bibliyografik kimlik bilgisinin eksiksiz olarak verilmesi gereken kısımlardır. Kapaklarda, tezi hazırlatan Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı anabilim ve varsa bilim dalının adları, yüksek lisans tezi, tezin başlığı, tezi hazırlayan kişinin adı, tez danışmanının adı, tezin yapıldığı yer ve tarih bilgileri yer almalıdır. Bu bilgiler, Enstitümüz tarafından hazırlatılan özel kapak sayfasının bu bilgilerle ilgili ayrılan yere denk gelecek şekilde yazılmalıdır.

Dış ve iç kapaklar Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü anasayfasının *Belgeler ve Formlar* kısmında **matbu** bir şekilde yer almaktadır. <http://www.igdir.edu.tr/sosyal-bilimleri-enstitüsü-tez-hazırlama-rehberi#> linkinden indirilip, gereken bilgiler eklendikten sonra kullanılabilir. Kapaklar indirildikten sonra üzerinde herhangi bir biçimsel değişiklik yapılmamasına dikkat edilmelidir.

2.2.2. Taahhütname ve Tez Onay Sayfaları

Madde 10: Onay sayfasında Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün tez savunması tutanağına uygun olarak, tezi hazırlatan anabilim dalının ve varsa bilim dalının adı, tezin tarihi, tezi onaylayan jüri üyelerinin unvan ve adları bulunur. Jüri üyeleri, tezi onayladıkları takdirde, tez onay sayfasında ilgili kısmı, mürekkepli kalemle imzalamalıdır.

2.2.3. Özet ve Abstract Sayfası

Madde 11: Özet ve abstract olarak adlandırılan sayfa, tezin kapsamını en özlü biçimde açıklayan kısımdır. Özet sayfasında, tezde araştırılan sorun, araştırmada kullanılan işlem, yöntem ve teknikler ile sonuçlar, sayfa başında tezin başlığı ve yazar adı belirtilerek Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki dilde 300-350 kelimeyi geçmeyecek şekilde hazırlanmalıdır.

2.2.4. Önsöz

Madde 12: Önsöz, tezin amacı, önemi, kısaca kapsamı, gerekiyorsa tezin hazırlanmasında karşılaşılan güçlükler konusunda bilgilerin yanı sıra, tezin hazırlanmasında maddi, manevi katkısı olan kişilere ve/veya kuruluşlara teşekkür gibi açıklamaları içerir. Önsöz metni iki sayfayı geçmemelidir.

2.2.5. İçindekiler

Madde 13: İçindekiler kısmında, **Madde 8** uyarınca, tercih edilen bölümlendirmeye uygun olarak “Özet” sayfasından başlayarak, tezin tüm kısımları, Ekler (ve yalnızca doktora tezi için, tezi hazırlayanın özgeçmişi) de dâhil olmak üzere, başlıklar halinde belirtilmelidir.

a. “**İÇİNDEKİLER**” ibaresi, büyük harflerle ve sayfanın her iki tarafında bırakılan boşlukların içinde kalan kısmın **ortasına** gelecek şekilde yazılmalıdır.

b. Bölüm ve altbölümlerin düzenlenmesinde tercih edilen usule uygun olarak, her başlığın karşısında, o başlığın tezdeki başlangıç sayfasının numarası yer alır.

2.2.6. Tablo, Şekil, Resim, Fotoğraf, Grafik, Sembol Listeleri

Madde 14: Tezde tablo, şekil, resim ve benzeri açıklayıcı veya belgeleyici bilgiler kullanılmışsa, bunlara ait listeler, “Tablolar”, “Şekiller” vb. gibi başlıklarla ve tezde yer aldıkları sayfaların numarasıyla birlikte belirtilir.

2.2.7. Kısaltmalar Listesi

Madde 15: Eğer tezde kısaltmalar kullanılmışsa, bunlar alfabetik sırayla alt alta dizilir. Her kısaltmanın karşısında, kısaltmanın açık hali belirtilir.

<i>age.</i>	Adı geçen eser
<i>bkz.</i>	Bakınız
<i>c.</i>	Cilt
<i>d.</i>	Doğum, doğumu
<i>DİA</i>	Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi
<i>Ens.</i>	Enstitü
<i>h.</i>	Hicri
<i>haz.</i>	Hazırlayan
<i>Hz.</i>	Hazreti
<i>Ktp.</i>	Kütüphane, kütüphanesi
<i>m.</i>	Miladi
<i>md.</i>	Madde
<i>nr.</i>	Numara
<i>nşr.</i>	Neşreden (Tahkik eden)
<i>ö.</i>	Ölümü, ölüm tarihi
<i>s.</i>	Sayfa
<i>s.a.v.</i>	Sallallâhü Aleyhi ve Sellem
<i>SBE</i>	Sosyal Bilimler Enstitüsü
<i>sy.</i>	Sayı
<i>Tahk.</i>	Tahkik
<i>TDVY</i>	Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları
<i>trc.</i>	Tercüme, tercüme eden
<i>tsz.</i>	Tarihsiz
<i>vb.</i>	Ve benzeri
<i>vs.</i>	Vesaire

2.2.8. Tezin Metin Kısımı

Madde 16: Tezin metin kısmını oluşturan ögeler, Madde 8/b’de gösterilmiştir.

a. “Giriş” kısmı, madde 8/b-1’de de belirtildiği gibi, tezin metin kısmının ilk ögesidir. Bu nedenle, tez metninin sayfaları, “Giriş” kısmından başlayarak Arap rakamlarıyla numaralandırılır. (Bkz. Madde 3)

b. “Giriş” kısmında, “Önsöz”de belirtilenler tekrar edilmemek üzere, çalışmada çözümlenmesi amaçlanan bilimsel sorun / sorunsal etraflıca tanımlanmalı; kullanılan kavramsal çerçeve, yöntem, teknik ve eğer varsa paradigmlar da yeterince açıklanmalıdır.

c. Giriş’ten sonra, tezin bölümleri yer alır. Tezin bölümleri, gerek duyulan ayrıntı düzeyine bağlı olarak tezi sonuca götürecek bilgi ve açıklamaları, uygun düşünce silsilesi içinde ortaya koyar.

d. Her tez, “Giriş” kısmı hariç, en **az iki en fazla dört** bölümden oluşmalıdır.

e. Metin kısmının son bölümü, “Sonuç” veya gerek duyulursa “Sonuç ve Öneriler” başlıklarını yahut bunların yerine makul surette ikame edilebilecek bir başlığı taşır. Bu bölümde, “Giriş”te açıklanan tezin amacı ve/veya hipotezinden başlayarak tezin yöntemi, tekniği, sınırlılıkları çerçevesinde tezde ulaşılan çözüm, tezin çeşitli bölümlerinde varılan sonuçlardan da yararlanarak açıklanır. Bu açıklamalar mümkünse veya gerek varsa daha sonraki çalışmalara ışık tutacak çeşitli önerilerle desteklenir. Ayrıca, yapılan araştırmada çözümlenemeyen sorunlar varsa, bunların gelecekte hangi tür veya konudaki araştırmalarla çözümlenebileceğine ilişkin bilgiler de verilir.

2.2.8.1. Metin Kısımının Numaralanması

Madde 17: “Giriş” ve “Sonuç” hariç olmak üzere, bölüm ve alt bölümlerin numaralanmasında, her numaradan sonra, ilgili bölüm ve alt bölümlerin başlığı yazılır. Bu konuda aşağıdaki iki seçenekten biri tercih edilebilir. (Bkz. Ek Madde, Örnek 1a ve Örnek 1b)

a. Birinci Sistem: Bölümler büyük Romen rakamlarıyla (I, II, III, ...), alt bölümler, büyük harflerle (A, B, C, ...), bunların da altındakiler sırasıyla Arap rakamları (1, 2, 3, ...), küçük harfler (a, b, c, ...), parantez içinde Arap rakamları (1), (2), (3) ve nihayet küçük Romen rakamlarıyla (i, ii, iii, ...) numaralanır.

b. İkinci Sistem: Bölüm ve alt bölümler, Arap rakamlarıyla numaralanır. Bu düzenlemede, bölümler sırasıyla 1, 2, 3, 4 şeklinde numaralanırken, alt bölümler ve onların da altındakiler için Arap rakamları 1.1., 1.1.1., 1.2., 1.2.1, 1.2.2., 2.1., 2.1.1., 2.1.2 gibi, birden çok haneli şekilde verilir. **(Bkz. Ek Madde, Örnek 1 A ve Örnek 1 B)**

2.2.8.2. Atıflar (Referans, Gönderme)

Madde 18: Tezde, başka kaynaklardan yapılan alıntılar, ya aynen aktarılır veya özü değiştirilmemek kaydıyla tezi yapanın kendi cümleleriyle özetlenerek yahut yorumlanarak verilir. Her iki durumda da, alıntı yapılan kaynağa (metin, tablo, şekil vb. dâhil) mutlaka atıfta bulunulmalıdır. Bu konuda aşağıdaki ilkeler uygulanır.

a. Kaynaktan aynen alınan bilgiler (quotation), çift tırnak içinde (“.....”) gösterilir. Tezi hazırlayanın, kaynaktaki bilginin özünü değil, biçimini değiştirerek yaptığı alıntılar ise, çift tırnak arasına alınmadan gösterilirler. Her iki alıntı türünde de, ilgili kaynağa mutlaka atıf yapılır ve atıfların her birine, birbirini izleyen numaralar verilir.

b. Tezde, kaynaktan aynen aktarılan bilgilerin tamamı verilebileceği gibi, örneğin cümle, paragraf veya sayfalar halindeki bilgilerin sadece belli kısımları da verilebilir. Bu durumda, cümlelerde belli kelimeler, çeşitli cümlelerin, paragraf ve sayfaların atlanarak verildiğini göstermek üzere, atlanan yerler üç nokta ile belirtilir.

c. Şiirlerden aktarma yapılırken, bir veya daha fazla satır, hatta sayfa atlanarak verilmek istenirse, atlanan yerler için sadece tek satır boşluk bırakılır ve bu satır noktalananarak gösterilir.

d. Başka kaynaklardaki bilgilerin aynen aktarılması durumunda, kaynaklarda noktalama işaretleri ve çeviri yanlışları dahil olmak üzere harf, cümle, tarih, yer vb. gibi yanlışlıklar da tekrarlanır. Tezi yapan kişi, kaynak metindeki yanlışlıkları düzelterek

vermek isterse, o zaman doğru bilgi, yanlış bilgiden hemen sonra bir parantez içinde gösterilir.

e. Kaynaklardan aynen yapılan alıntılar, iki cümleyi aşmayacak uzunluktaysa, tez metni içinde verilirler. Daha uzun alıntılarda, alıntı ile metnin ayırt edilmesi için alıntı paragrafı “asılı” 1,25 cm boşluklu olmak üzere yazılır. Bu tür alıntılar için, 10 punto kullanılır.

f. Başka kaynaklara yapılan atıflar, referans dipnotu şeklinde verilmelidir.

2.3. Dipnotlar

2.3.1. Dipnotun Metindeki Yeri ve Numaralandırılması

Madde 19: Tez metninin sayfa altlarında, gerekli görüldüğü ölçüde metin içinde yer verilmeyen alıntılar veya metnin ilgili sayfasındaki herhangi bir bilgiyle ilgili kısa açıklama, karşılaştırma veya yorumları ortaya koymak için dipnotlar verilir.

a. Dipnotlar, her sayfada metnin en son satırının altında, tek satır aralık bırakılarak sayfanın sol kısmından başlayan kısa bir çizgiyle, metinden ayrılırlar. Dipnotlar bu kısma, birbirini izleyen numaralara uygun surette yerleştirilirler.

b. Atıf vermek veya açıklamada bulunmak amacıyla verilenler dışında sadece bir kavramı aydınlatmak için verilen dipnotlar numara yerine *, ** şeklinde sembollerle de gösterilebilir.

2.3.2. Referans Dipnotları ile İlgili Kurallar

Madde 20: Referans dipnotlarında, ilgili kaynağa ilk kez referans veriliyorsa, bu referansta, eserle ilgili mevcut bibliyografik bilgilerin tümü, aşağıdaki sırayla yer alır:

Yazar adı ve soyadı, eser adı, basım yeri, yayınevi, yayın tarihi, cilt numarası ve sayfa sayıları.

Eğer referans dipnotlarında, aynı kaynağa ikinci veya daha fazla atıfta bulunuluyorsa, yukarıdaki bilgiler kısaltılarak verilir. Yazar soyadı, eser adı, cilt numarası ve sayfa sayıları.

1. Yazar adı: Bir eserde yazar, kişi veya tüzel kişi (kurum, kuruluş gibi) özelliğini taşıyabilir. Dipnotta, yazar adları, kaynak kitabın iç kapağında verildiğı şekilde tekrarlanır. Yani önce yazar adı, sonra yazarın soyadı belirtilir.

2. İki veya üç yazarlı eserlerde, her yazarın adı, eserin iç kapağında verilen sırayla ve aralarına virgöl konularak verilir.

3. Üçten fazla yazarı olan eserler için, sadece ilk yazarın adı ve soyadı verildikten sonra “ve diğerkleri” anlamına gelen “vd.” ibaresi kullanılır.

4. Atıf yapılan eserin iç kapağında herhangi bir yazar adı verilmemişse ve eserin yazar/yazarları başka sayfa veya kaynaklardan da elde edilememişse, o zaman dipnot, eser adıyla başlar. Ancak, eserin yazarları başka sayfa veya kaynaklardan doğru olarak saptanmışsa, o zaman bu adlar, atıf yapılan eserin iç kapağı dışında bir yerden elde edildiklerini göstermek üzere, parantez içine alınırlar.

5. İç kapakta, yazarın takma veya müstear adı kullanılmışsa, bu ad dipnotta da aynen verilir. Ancak, yazarın gerçek adı biliniyorsa veya saptanmışsa, takma addan sonra bir parantez veya köşeli parantez içinde gösterilebilir.

6. Kitap adı: Kitap adı, atıf yapılan eserin iç kapağında olduğı şekilde verilir. Ancak kitap adı hem asıl ad hem de tamamlayıcı ikinci ve/veya üçüncü adlardan oluşmuşsa, o zaman asıl ad ve tamamlayıcı ikinci ad arasına, iç kapakta olmasa bile iki nokta üst üste konur. Böylece, asıl ve tamamlayıcı adın birbirine karıştırılması önlenir. Esere yapılan diğerk atıflarda asıl ad yazılır.

7. Dipnotlarda kitap adları, **italik ve bold (koyu)** yazılır ve kitap adından hemen sonra virgöl konur.

8. Süreli yayınların adları, kitap adları gibi **italik ve bold (koyu)** yazılır.

9. Yayına hazırlayan (veya editör), çeviren, resimleyen, çizen vb.’nin adları: Kitap, makale gibi eser adlarından sonra, eğer varsa, yukarıda belirtilen kişi/kişiler, yayına hazırlayan, editör, çeviren vb. işlev adları, haz., ed., çev., çiz., şeklinde kısaltılarak verilirler.

10. Makale Adı: Makale yazarı/yazarlarının adından sonra virgöl konur. Virgülden sonra makale adı, çift tırnak içinde verilir. Makale adından sonra yine virgöl konur. Bunu kitap adı gibi yazılan süreli yayının adı izler.

11. Tez adı: Yayınlanmamış tezlerin adları, kitap adı gibi **italik ve bold (koyu)** olarak verilir.

12. Ansiklopedi maddelerinin adları makale adı gibi verilir.

13. Elektronik kaynaklara ilişkin dipnotlarda ise aşağıdaki gibi gösterilir.

a. Eser, aynı zamanda daha önce basılı halde yayınlanmışsa, o zaman, önce yazının yer aldığı ilk kaynağın referans dipnotu, sonra parantez içinde “çevrimiçi” ibaresi ve daha sonra da eserin yer aldığı elektronik kaynağın site adı ile siteden yararlanılan tarih verilir.

b. Eğer eser daha önce basılı halde yayınlanmamışsa, varsa yazarın adı ve soyadı, eser adı, sonra “çevrimiçi” ibaresi ile eserin yer aldığı elektronik kaynağın site adı ve siteden yararlanılan tarih verilir.

14. Basım ve yayın bilgisi: Dipnotlarda yazar adı, eser adı, çeviren, çizen, hazırlayan kişilerin adlarından sonra, basım ve yayın bilgileri, Madde 20’deki sıraya uygun biçimde verilir.

a. Yayın bilgisi: Bu bilgi, atıf yapılan eserin yayın yeri, eseri yayınlayan kuruluş ve eserin yayın tarihinden oluşur. Yayın yeri ile yayıncı kuruluş arasına virgöl nokta konur. (Örnek: Remzi Kitabevi, İstanbul, 1999.)

b. Atıfta bulunulan eserde yayın yeri yoksa, bu durum “ysz.” (yersiz) kısaltmasıyla, yayın tarihi belirtilmemişse “tsz.” (tarihsiz) kısaltmasıyla gösterilir.

c. Cilt ve Sayfa Numaraları: Dipnotlarda, kitap, süreli yayın, ansiklopedi, tez gibi eserlerin hangi cildinden alıntı yapıldığını göstermek için, yayın yılından sonra, ilgili cilt numarası büyük Romen rakamıyla verilir. (Örnek: **1995, V, 1.**)

15. Arşiv belgelerine yapılan atıflar: Bu tür atıflar için verilen dipnotlarda, belgenin mahiyetini bildiren açıklama, belge tarihi, arşiv ve varsa dosya numaraları belirtilir.

16. Gazete makaleleri veya haberlerine yapılan atıflar: Gazete makaleleri ve haberlerine yapılan atıflarda, süreli yayın makaleleri için belirtilen kurallar uygulanır. Ancak, her iki durumda da, makale veya haber başlığından sonra, ilgili gazetenin adı, günü, ayı, yılı ve sayfası belirtilir.

17. Kutsal kitaplara ve klasik eserlere yapılan atıflar: Kuran ve benzeri kutsal kitaplara yapılan atıflarda, kitap adları, **italik ve bold (koyu)** yazılmaz.

2.4. Kaynakça

Madde 22: Tez metninde Ekler kısmından hemen önce veya sonra yer alması gereken kaynakçada, atıf yapılan kaynaklarla ilgili olarak dipnotlarda verilen tam bibliyografik kimlikler, kaynakçada da aynen yansıtılır. Ancak, kaynakçada, kaynakların yazarlarının soyadı en başa alınır. Soyadı ile ad arasına ve addan sonra da virgöl konur.

Kaynakçada yer alan kitap ve makaleler için, sayfa numarası belirtilmez. Kaynakça unsurları, girişlerinin ilk harflerinden başlayan bir düzen içinde alfabetik olarak dizilir.

Metin içinde gösterilen referanslar, kaynakçada, Madde 20'deki kurallara göre ilk defa atıfta bulunulan eserler için yapıldığı gibi, açık ve tam olarak verilir. (Bkz. **Örnek 3**)

2.5. Ekler

Madde 23: Tez metninin ek kısmında, metinle ilgili tablolar, formlar, anket sorularının listeleri, kolay bulunamayacak belgelerin kopyaları, fotoğraf, harita vb. gibi malzemeler bulunur. Bu tür tek bir malzeme için sadece bir ek, birden çok malzeme için de, gerekli görülürse, birden çok ek yer alır. Ekler, birbirinden ayırt edilmesi gerekecek sayıda ise, ya büyük Romen veya Arap rakamlarıyla, birbirini izleyecek biçimde numaralanır. Her numaranın karşısına, Ek'in mahiyetini belirten bir başlığın konulması tavsiye edilir.

Ek'te yer alan bilgiler, başka kaynaklardan aktarıldığı takdirde, bu kaynaklara ilişkin referanslar, Madde 18'in ilk paragrafındaki ilke uyarınca, mutlaka belirtilmelidir.

Ek Madde: Tez çalışmalarında uygulanacak şekil esaslarına ait örnekler aşağıya çıkarılmıştır:

Örnek 1-A: İçindekiler Sayfası

ÖNSÖZ İÇİNDEKİLER KISALTMALAR GİRİŞ

I. BİRİNCİ BÖLÜM

A. BİRİNCİ BAŞLIK (BÖLÜMÜN ADI OLACAK)

1. Birinci Alt Başlık
 - a. *Birinci Alt Yan Başlık*
 - b. *İkinci Alt Yan Başlık*
2. İkinci Alt Başlık
 - a. *Birinci Alt Yan Başlık*
 - b. *İkinci Alt Yan Başlık*

B. İKİNCİ BAŞLIK

1. Birinci Alt Başlık
 - a. *Birinci Alt Yan Başlık*
 - b. *İkinci Alt Yan Başlık*
2. İkinci Alt Başlık
 - a. *Birinci Alt Yan Başlık*
 - b. *İkinci Alt Yan Başlık*

II. İKİNCİ BÖLÜM

A. BİRİNCİ BAŞLIK (BÖLÜMÜN ADI OLACAK)

1. Birinci Alt Başlık
 - a. *Birinci Alt Yan Başlık*
 - b. *İkinci Alt Yan Başlık*

B. İKİNCİ BAŞLIK

1. Birinci Alt Başlık
 - a. *Birinci Alt Yan Başlık*
 - b. *İkinci Alt Yan Başlık*
2. İkinci Alt Başlık
 - a. *Birinci Alt Yan Başlık*
 - b. *İkinci Alt Yan Başlık*

SONUÇ KAYNAKÇA EKLER

Örnek 1-B: İçindekiler Sayfası

ÖNSÖZ

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR

GİRİŞ

1. BİRİNCİ BÖLÜM

1.1.BİRİNCİ BAŞLIK (BÖLÜMÜN ADI OLACAK)

1.1.1. Birinci Alt Başlık

1.1.1.1.Birinci Alt Yan Başlık

1.1.1.2.İkinci Alt Yan Başlık

1.1.2. İkinci Alt Başlık

1.1.2.1.Birinci Alt Yan Başlık

1.1.2.2.İkinci Alt Yan Başlık

1.2.İKİNCİ BAŞLIK

1.2.1. Birinci Alt Başlık

1.2.1.1.Birinci Alt Yan Başlık

1.2.1.2.İkinci Alt Yan Başlık

1.2.2. İkinci Alt Başlık

1.2.2.1.Birinci Alt Yan Başlık

1.2.2.2.İkinci Alt Yan Başlık

2. İKİNCİ BÖLÜM

2.1.BİRİNCİ BAŞLIK (BÖLÜMÜN ADI OLACAK)

2.1.1. Birinci Alt Başlık

2.1.1.1.Birinci Alt Yan Başlık

2.1.1.2.İkinci Alt Yan Başlık

2.1.2. İkinci Alt Başlık

2.1.2.1.Birinci Alt Yan Başlık

2.1.2.2.İkinci Alt Yan Başlık

2.2.İKİNCİ BAŞLIK

2.2.1. Birinci Alt Başlık

2.2.1.1.Birinci Alt Yan Başlık

2.2.1.2.İkinci Alt Yan Başlık

2.2.2. İkinci Alt Başlık

2.2.2.1.Birinci Alt Yan Başlık

2.2.2.2.İkinci Alt Yan Başlık

SONUÇ

KAYNAKÇA

EKLER

Örnek 2: Atıf (Dipnot) Biçimleri

2.5.1. Kaynaklardan Dipnot Verme Örnekleri

a. Tek yazarlı kitaplar

- ¹ Şadi Eren, *Hız. Ali Diyor Ki*, Selsebil Yayınları, İstanbul, 2012, 123.
- ² Eren, *Hız. Ali Diyor Ki*, 123. (İkinci yerde - Şayet aynı yazarın birden fazla kitabından yararlanılmış ise)
- ³ Eren, *age.*, 123. (İkinci yerde - Eğer yazarın sadece bir kitabından yararlanılmış ise)
- ⁴ Zeki Tan, *Kurân'a Göre Toplumun Yapılanmasında İlim ve Âlimin Rolü*, Özgü Yayınları, İstanbul, 2010, 45.
- ⁵ Tan, *Kurân'a Göre Toplumun Yapılanmasında İlim ve Âlimin Rolü*, 45. (İkinci yerde - Şayet aynı yazarın birden fazla kitabından yararlanılmış ise)
- ⁶ Tan, *age.*, 45. (İkinci yerde - Eğer yazarın sadece bir kitabından yararlanılmış ise)
- ⁷ Macit Gökberk, *Felsefe Tarihi*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2001, 25.
- ⁸ Gökberk, *Felsefe Tarihi*, 25. (İkinci yerde - Şayet aynı yazarın birden fazla kitabından yararlanılmış ise)
- ⁹ Gökberk, *age.*, 25. (İkinci yerde - Eğer yazarın sadece bir kitabından yararlanılmış ise)

b. Tek yazarlı (Klasik İslâmî Kaynaklar)

- ¹ Ebû Abdillâh Ebu'l-Fadl Fahrüddîn Muhammed b. Ömer er-Râzî, *Mefâtihu'l-Gayb*, Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, Beyrût, 2013, VIII, 102.
- ² er-Râzî, *Mefâtihu'l-Gayb*, VIII, 102.
- ³ Muhammed Murtazâ el-Hüseynî ez-Zebîdî, *Tâcu'l-Arûs min Cevâhiri'l-Kâmûs*, Matbaatu Hükûmeti'l-Kuveyt, Kuveyt, 1965, XXV, 508.
- ⁴ ez-Zebîdî, *Tâcu'l-Arûs min Cevâhiri'l-Kâmûs*, 1965, XXV, 508.
- ⁵ Ebu'l-Kâsım Hüseyin b. Muhammed b. el-Mufaddal er-Râğîb el-İsfahânî, *el-Müfredât fî Ğarîbi'l-Kur'ân*, Mektebetu Mustafa el-Bâzî, ysz., tsz., I, 347-348.
- ⁶ el-İsfahânî, *el-Müfredât fî Ğarîbi'l-Kur'ân*, I, 347-348.
- ⁷ Ebu'l-Fadl Cemâluddîn Muhammed İbn Manzûr, *Lisânu'l-Arab*, Dâru Sâder, Beyrût, tsz., X, 192.
- ⁸ İbn Manzûr, *Lisânu'l-Arab*, X, 192.
- ⁹ Ebu'l Huseyin b. Haccâc el-Kuşeyrî Müslim, *el-Câmiu's-Sahîh*, el-Mektebetu'l-İslâmiyye, İstanbul, tsz., *Fedâil*, 54.
- ¹⁰ Müslim, *Fedâil*, 54.
- ¹¹ Ebû İsa Muhammed b. İsa et-Tirmizî, *el-Câmiu's-Sahîh*, el-Mektebetu'l-İslâmiyye, tsz., *Birr*, 69.
- ¹² et-Tirmizî, *Birr*, 69.
- ¹³ Mahmûd b. Ömer ez-Zemahşerî, *el-Keşşâf*, Mektebetu'l-Abikân, Riyâd, 1418/1998, III, 566.
- ¹⁴ ez-Zemahşerî, *el-Keşşâf*, III, 566.
- ¹⁵ Ebû Abdillâh Muhammed İbn Sa'd, *et-Tabakâtu'l-Kübrâ*, Daru Sâder, Beyrût, tsz., III, 188.
- ¹⁶ İbn Sa'd, *et-Tabakâtu'l-Kübrâ*, III, 188.

c. İki veya çok yazarlı

¹ Betül Çotuksöken & Saffet Babür, *Ortaçağda Felsefe*, Kabalcı Yayınevi, İstanbul 2000, 15.

² Çotuksöken & Babür, *Ortaçağda Felsefe*, 20.

d. Çeviri, edisyon (tahkik), derleme veya hazırlama

¹ M. Şemseddin Günaltay, *Felsefe-i Ülâ*, haz., Nuri Çolak, İnsan Yayınları, İstanbul, 1984, 95.

² Günaltay, *Felsefe-i Ülâ*, 98.

³ John Locke, *An Essay Concerning Human Understanding*, ed., A.D. Woozley, Meridian Book, New York, 1974, 1.2.1.

⁴ Locke, *An Essay Concerning Human Understanding*, 1.2.2.

e. Kitap bölümü, önsöz, giriş veya sunuş

¹ Şahabettin Yalçın, “Kant’ın Fenomenal Benlik Anlayışı”, *Muğla Üniversitesi Uluslararası Kant Sempozyumu Bildirileri*, ed. Nebil Reyhani, Vadi Yayınları, Ankara, 2006, 100.

² Yalçın, “Kant’ın Fenomenal Benlik Anlayışı”, 101.

³ George F. Hourani, “Intruduction”, Averroes, *On the Harmony of Religion and Philosophy*, trans. & ed. George F. Hourani, Luzac and Company, London, 1976, 3.

⁴ Hourani, “Introduction”, 5.

f. Ansiklopedi maddesi

¹ Süleyman Uludağ, “Belâ”, *DİA*, V, 380.

² Uludağ, “Belâ”, V, 380.

³ Mustafa Çağrı, “Arap (İslâm’dan Önce Araplar’da Din)”, *DİA*, III, 316-317.

⁴ Çağrı, “Arap (İslâm’dan Önce Araplar’da Din)”, III, 316-317.

2.5.2. Süreli Yayınlardan Dipnot Verme

a. Basılı makale

¹ İlyas Altuner, “Descartes Felsefesinde Tanrı-Varlık İlişkisi”, *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2, 2012, 35.

² Altuner, “Descartes Felsefesinde Tanrı-Varlık İlişkisi”, 37.

b. Elektronik makale

¹ Ömer Naci Soykan, “Sanat ve Hakikat”, *Beytulhikme An International Journal of Philosophy*, 3 (1), 2013, 145.

² Soykan, “Sanat ve Hakikat”, 146.

³ Ernest Wolf-Gazo, “Metaphysical Presuppositions of Modern Science”, *Beytulhikme An International Journal of Philosophy*, 1 (2), 2011, 13.

⁴ Wolf-Gazo, “Metaphysical Presuppositions of Modern Science”, 15.

c. Popüler dergi veya gazete makalesi

- ¹ Daniel Mendelsohn, “But Enough about Me,” *New Yorker*, January 25, 2010, 68.
- ² Mendelsohn, “But Enough about Me,” 69.
- ³ Sheryl Gay Stolberg & Robert Pear, “Wary Centrists Posing Challenge in Health Care Vote”, *New York Times*, February 27, 2010, accessed February 28, 2010, <http://www.nytimes.com/2010/02/28/us/politics/28health.html>.
- ⁴ Stolberg & Pear, “Wary Centrists Posing Challenge in Health Care Vote”.

2.5.3. Diğer Formlardan Dipnot Verme

a. Kitap tanıtımı

- ¹ Kamuran Gökdağ, “Ömer Türker, İbn Sînâ Felsefesinde Metafizik Bilginin İmkânı Sorunu”, *Beytulhikme An International Journal of Philosophy*, 2 (1), 2012, 102.
- ² Gökdağ, “İbn Sînâ Felsefesinde Metafizik Bilginin İmkânı Sorunu”, 102.

b. Tezler

- ¹ İbrahim Akgün, *Kur'an'da Tefekkür*, (Basılmamış Doktora Tezi), Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa, 2000, 55.
- ² Akgün, *Kur'an'da Tefekkür*, 55.

c. Konferans, sempozyum veya çalıştay sunusu

- ¹ Osman Bayraktutan, “Kur'an Eğitimi ve Öğretiminde Ailenin Rolü Üzerine Bir Değerlendirme” *Iğdır Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Uluslararası Aile İçi Eğitim Çalıştayı*, Iğdır, 2016.
- ² Bayraktutan, “Kur'an Eğitimi ve Öğretiminde Ailenin Rolü Üzerine Bir Değerlendirme”
- ³ Fatih Özkan, “Dil ve Dünya Görüşü”, *Felsefe, Edebiyat ve Değerler Sempozyumu*, Kahramanmaraş, 1-3 Kasım, 2012.
- ⁴ Özkan, “Dil ve Dünya Görüşü”.

d. İnternet sayfası

- ¹ <http://ktp.isam.org.tr/?url=makaleilh/findrecords.php>
- ² <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- ³ “Aristoteles”, Erişim Tarihi: 01.01.2012, <http://tr.wikipedia.org/wiki/Aristoteles>
- ⁴ “Aristoteles”, <http://tr.wikipedia.org/wiki/Aristoteles>

Örnek 3: Kaynakça Sayfası

- Abdulgâkî**, Muhammed Fûâd, *Mu'cemu'l -Müfehres li-Elfâzi'l-Kur'âni'l-Kerîm*, Dâru'l-Hadîs, Kâhire, 1364/1945.
- Akay**, Ali, *Kur'an'da Temsilî Anlatım*, (Basılmamış Doktora Tezi), Harran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa, 2003.
- el-'Akk**, Halid Abdurrahman, *Usûlu't-Tefsîr ve Kava'iduhû*, Dâru'n-Nefâis, Beyrût, 1406/1986.
- Altuner**, İlyas, "Descartes Felsefesinde Tanrı-Varlık İlişkisi", *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2, 2012, ss. 31-48.
- Alûsî**, Şihâbeddin Seyyîd Mahmûd, *Rûhu'l-Me'âni*, İhyâu't-Turâsi'l-Arabî, Beyrût, tsz.
- el-Askalânî**, Hâfız Ahmed b. Ali İbni Hacer, *Lisânu'l-Mîzân*, Mektebetu'l-Mâtbu'âtul-İslâmiyye, Beyrût, 1423/2002.
- el-'Askerî**, Ebû Hilâl Hasan b. Abdullah, *Kitâbu's-Sinâ'ateyn, el-Kitâbe ve's-Şi'r*, Dâru İhyâi'l-Kutubi'l-Arabiyye, ysz., 1371/1952.
- ed-Dârimî**, Ebû Muhammed Abdullah b. Abdurrahman, *es-Sünen*, Çağrı Yay., İstanbul, 1992.
- Elmalılı**, Muhammed Hamdi Yazır, *Hak Dini Kur'an Dili*, İstanbul, 1960.
- Eren**, Şadi, *Hiz. Ali Diyor Ki*, Selsebil Yayınları, İstanbul, 2012.
- Hamidullah**, Muhammed, *Hiz. Peygamber (s.a.v.)'in Savaşları*, İstanbul, 1981.
- Gökberk**, Macit, *Felsefe Tarihi*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2001.
- Gökdağ**, Kamuran, "Ömer Türker, İbn Sînâ Felsefesinde Metafizik Bilginin İmkânı Sorunu", *Beytulhikme An International Journal of Philosophy*, 2 (1), 2012, ss. 101-8.
- Günaltay**, M. Şemseddin, *Felsefe-i Ülâ*, haz. Nuri Çolak, İnsan yayınları, İstanbul, 1984.
- İbnu'l-Esîr**, İzzuddin Ali b. Muhammed el-Cezeri, *Üsdü'l-Gâbe fî Ma'rifeti's-Sahabe*, ysz., tsz.
- İbn Hacer**, el-Askalânî, *Fethu'l-Bârî bi Şerhi Sahîhi'l-Buhârî*, Dâru'l-Mârifet, Beyrût, 1379.
- İbn Hanbel**, Ahmed, *Müsnedu Ahmed İbni Hanbel*, Beyrût, tsz.
- İbn Kesîr**, Ebu'l-Fidâ İsmail, *Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm*, Kâhire, tsz.
- İbn Mâce**, Ebû Abdillâh Muhammed İbn Yezîd el-Kazvînî, *Sünenu İbn Mâce*, Kahire, 1952.
- İbn Sa'd**, Ebû Abdillâh Muhammed, *et-Tabakâtu'l-Kübrâ*, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 1990.
- el-İsfahânî**, er-Râğîb, *el-Müfredât fî Ğarîbi'l-Kur'ân*, Mektebetu Mustafa el-Bâzî, ysz., tsz.
- Kaya**, Hacı, *İbn Sînâ'da Bilimsel Kanıtlama Teorisi*, (Basılmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2013.
- el-Kisâî**, Ali b. Hamza, *Me'âni'l-Kur'ân*, Dâru Kubâ, Kâhire, 1998.

- el-Kurtubî**, Muhammed b. Ahmed, *el-Câmi li Ahkâmi'l-Kur'ân*, Dâru'l-Kutubi'l-Misriyye, Kâhire, 1964.
- Lagarde**, Michel, *Index du Grand Commentaire de Fahr al-Din al-Razi*, Leiden, Netherlands, 1996.
- Ma'mer b. Müsennâ**, Ebû Ubeyde et-Teymî, *Mecâzu'l-Kur'ân*, Mektebetu'l-Hâncî, Kâhire, tsz.
- el-Murtazâ**, Ali b. Huseyn eş-Şerîf, *el-Mûdih 'an Ciheti İ'câzi'l-Kur'ân*, es-Sarfe, Mecme'u'l-Buhûsî'l-İslamiyye, Meşhed, 1424,
- er-Râzî**, Ebû Abdillâh Ebu'l-Fadl Fahrudîn Muhammed b. Ömer, *Mefâtîhu'l-Gayb*, Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, Beyrût, 2013.
 - *Nihâyetu'l-İcâz fî Dirâyeti'l-İ'câz*, Dâru Sâder, Beyrût, 1424/2004.
 - *Tefsîr-i Kebir (Mefâtîhu'l-Gayb)*, Akçağ Yayınları, Ankara, 1988-1995, (Trc. Suat Yıldırım, Lütfullah Cebeci, Sadık Kılıç, C. Sadık Doğru).
- es-Suyûtî**, Ebu'l-Fadl Celaledîn Abdurrahman b. Ebi Bekr, *el-İtkân fî Ulûmi'l-Kur'ân*, Dâru İbn Kesîr, Beyrût, 1427/2006.
 - *et-Tahbîr fî İlmi't-Tefsîr*, Dâru'l-Ulûm, Riyâd, 1402/1982.
 - *Mu'teraku'l-Akrân fî İ'câzi'l-Kur'ân*, Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, Beyrût, 1408/1988.
- et-Taberî**, Ali b. Raben, *ed-Dîn ve'd-Devle fî İsbâti Nübüvveti'n-Nebî Muhammed*, Dâru'l-Âfâki'l-Cedîde, Beyrût, 1393/1973.
- Zarzûr**, Adnan Muhammed, *Medhal ilâ Tefsîri'l-Kur'ân ve Ulûmihi*, Dâru'l-Kalem, Dimeşk, 1416/1995.
- ez-Zebidî**, Muhammed Murtazâ el-Huseynî, *Tâcu'l-Arûs*, Mat'abatu'l-Hükûmetu'l-Kuveyt, Kuveyt, 1385/1965.
- ez-Zeccâc**, Ebû İshâk İbrahim b. es-Serî, *Me'âni'l-Kur'ân ve İ'râbuh*, Âlemu'l-Kutub, Beyrût, 1408/1988.
- ez-Zehebî**, Hâfız, *el-İber fî Haberi Men Ğaber*, Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, Beyrût, 1405/1985.
- ez-Zehebî**, Muhammed Hüseyin, *et-Tefsîr ve'l-Müfessirûn*, Mektebetu Vehbe, Kâhire, 2000.
- ez-Zemahşerî**, Ebu'l-Kâsım Cârullah Mahmûd b. Ömer, *el-Keşşâf*, Mektebetu'l-'Abîkân, Riyad, 1418/1998.
 - *Esâsu'l-Belâğa*, Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, Beyrût, 1419/1998.
- ez-Zemlekânî**, Kemâleddîn Abdulvâhid b. Abdülkerîm, *el-Burhânu'l-Kâşif 'an İ'câzi'l-Kur'ân*, Matba'atu'l-Anî, Bağdâd, 1394/1974.
 - *el-Mucîd fî İ'câzi'l-Kur'âni'l-Mecîd*, Dâru's-Sekâfeti'l-Arabiyye, Kâhire, 1410/1989.
- ez-Zerkân**, Muhammed Sâlih, *Fahrudîn er-Râzî ve Ârâuhu'l-Kelâmiyye ve'l-Felsefiyye*, Dâru'l-Fikr, Kâhire, 1383/1963.
- ez-Zerkânî**, Muhammed Abdulazîm, *Menâhîlu'l-İrfân fî Ulûmi'l-Kur'ân*, Dâru'l-Ma'rife, Beyrût, 1426/2005.
- ez-Zerkeşî**, Burhaneddîn Muhammed b. Abdullah, *el-Burhân fî Ulûmi'l-Kur'ân*, Mektebetu'l-Asriyye, Beyrût, 1427/2006.

Örnek 4: Sayfa Düzeni

Paragraf

?

X

Girintiler ve Aralıklar

Satır ve Sayfa Sonu

Genel

Hizalama:

İki Yana Yasla

▼

Ana^hat düzeyi:

Gövde Metni

▼

Yön:

☐ Sağdan sola

☒ Solдан sağa

Girinti

Sol:

0 cm

▲▼

Özel:

İlk satır

▼

Değer:

1 cm

▲▼

Sağ:

0 cm

▲▼

☐ Karşılıklı girinti

Aralık

Önce:

0 nk

▲▼

Satır aralığı:

1,5 satır

▼

Değer:

▲▼

Sonra:

12 nk

▲▼

☐ Aynı stildeki paragrafların arasına boşluk ekleme

Özikleme

Önceki ParagrafÖnceki ParagrafÖnceki ParagrafÖnceki ParagrafÖnceki ParagrafÖnceki ParagrafÖnceki ParagrafÖnceki ParagrafÖnceki Paragraf

Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin

Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin

Metin Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin Örnek Metin

Sekmeleğ...

Varsayılan...

Tamam

İptal

Sayfa Yapısı

Kenar Boşlukları Kağıt Düzen

Kenar Boşlukları

Üst:	3 cm	Alt:	3 cm
Sol:	4 cm	Sağ:	2 cm
Çilt payı:	0 cm	Çilt payı yeri:	Sol

Yönlendirme

Dikey Yatay

Sayfalar

Birden fazla sayfa: Normal

Önizleme

Uygulama yeri: Tüm belgeye

Varsayılan... **Tamam** İptal